

tankesmedjan
TIDEN

RAPPORT 6 | 2015

SVERIGEDEMOKRATERNAS BUDBÄRARE

Borgerliga ledarsidors stegrande
anpassning till Sverigedemokraterna
sedan valet 2014

TORSTEN KJELLGREN

© Tankesmedjan Tiden 2015
Text: Torsten Kjellgren
Grafisk form: Kim Ingesson

SVERIGEDEMOKRATERNAS BUDBÄRARE

Borgerliga ledarsidors stegrande anpassning till
Sverigedemokraterna sedan valet 2014

- ◆ **Sverigedemokraterna = inte ett parti som alla andra.** Många nuvarande partiföreträdare var aktiva i 90-talets nynazistiska "bevara Sverige svenskt"-rörelse. Parti-programmet menar att invandring är ett hot mot den svenska identiteten, och att mångkulturalism förstör den svenska gemenskapen. SD vill med olika reformer försvåra/omöjliggöra för människor som flyr för sina liv, från krig och förtryck, att komma till Sverige – och vill kraftigt minska invandringen. > Sid 8.
- ◆ **Många borgerliga ledarsidor har anpassat sig till Sverigedemokraterna** det senaste året. I tidningarna Dagens industri, Expressen, Göteborgsposten och Svenska Dagbladet har flera ledarsidor uttryckt att invandring enbart innebär kostnader och problem för Sverige – och inte möjligheter och investeringar. Ledarsidorna har flera gånger diskuterat SD:s förslag – och i vissa fall instämt med dem. Ett tydligt exempel är förslaget att ersätta permanenta uppehållstillstånd med tillfälliga. > Sid 11–14.
- ◆ **Borgerlig kritik mot Decemberöverenskommelsen → anpassning till SD.** Anpassningen till Sverigedemokraterna hos borgerliga ledarsidor har tagit fart efter årsskiftet 2014/2015. Många från borgerligt håll var kritiska till Decemberöverenskommelsen mellan regeringen och Alliansen, som garanterade det största blocket att få igenom sin budget i Riksdagen – och regera Sverige. Kritikerna tyckte att Alliansen gav upp rollen som aktiv opposition och att överenskommelsen borde brytas. Kritikerna argumenterar ofta för att inkludera Sverigedemokraterna i ett borgerligt regeringsunderlag. Detta, tillsammans med viljan att återvinna regeringsmakten, har fått borgerliga ledarsidor att anpassa sig till SD:s retorik och politik efter årsskiftet. > Sid 15.
- ◆ **En allt tydligare spricka syns inom borgerligheten: liberaler emot konservativa.** Under en lång tid i Sverige har liberaler och konservativa hållit ihop. Nu börjar vi dock se konflikter. Liberaler värnar om öppna gränser och står upp för ett generöst flyktingmottagande, medan konservativa vill bevara traditioner och ha en mer restriktiv invandring. Bland ledarsidorna har Dagens Nyheter stått upp för de liberala värdena, och har inte anpassat sig till Sverigedemokraterna. De har därför hamnat i ordkrig med bland andra Svenska Dagbladet och Göteborgsposten – som kraftigt har anpassat sig till SD. > Sid 16.

INNEHÅLL

Tiden bulletpoints	3
Introduktion	7
Syfte och frågeställning	7
Den sorts parti som Sverigedemokraterna är	8
Metodologi och genomförande av undersökningen	9
Anpassningsskala	10
Resultat	11
Trender i resultaten	12
Förklaringsfaktorer	15
Faktor 1: Decemberöverenskommelsen – en vattendelare	15
Faktor 2: En uppblussad ideologisk konflikt inom borgerligheten	16
Slutsatser	17
Referenser	18
Appendix: Kategorisering av ledarsidor	21

INTRODUKTION

I Riksdagsvalet 2014 blev Sverigedemokraterna (SD) tredje största parti, med nästan 13 % av väljarstödet. Detta skapade en kaosartad situation. Vare sig de rödgröna eller de borgerliga ville befatta sig med SD – ett parti med rötter från 90-talets nynazistiska ”bevara Sverige svenskt”-rörelse. Detta hade stått klart långt innan valnatten, då de båda blocken hade uttryckt tydligt att de inte såg SD som vare sig en potentiell regeringspartner, eller ett aktivt stödparti. Alliansens ledare Fredrik Reinfeldt verkade känna ett starkt personligt engagemang i frågan, och en avsky för SD som parti. Reinfeldt uppmanade till att slå vakt om det fria demokratiska samhället och förespråkandet av en generös invandring (DI, 2014), samt att det svenska folket skulle öppna sina hjärtan för människor på flykt. Det stod klart att SD sågs som en naturlig motståndare snarare än en potentiell samarbetspartner för moderatledaren.

Nu har ett år gått sedan valnatten, och tiderna tycks ha förändrats. Samtliga borgerliga partier, förutom Centerpartiet, har talat om att hårdna i sin migrationspolitik, exempelvis genom att ersätta permanenta uppehållstillstånd med tillfälliga för asylsökande människor på flykt. (DN, 2015) På gräsrotsnivå, hos framförallt Moderaterna, har det börjat bubbla upp ett rejält missnöje över ledningens hållning mot SD. Många partiföreträdare vill bjuda in det i opinionen allt starkare högerextrema partiet till samtal och söka ett samarbete för att skapa sig ett regeringsunderlag. (SVT, 2015).

Även i det mediala rummet tycks debattklimatet ha hårdnat under det senaste året. Kritik har riktats från många håll emot borgerliga ledarsidor allt starkare anpassning till Sverigedemokraterna. (Dagens arena, 2015)

Syfte och frågeställning

Kritiken emot borgerliga ledarsidor kan givetvis uppfattas som rimlig. Det har, oavsett detta, inte genomförts en ordentlig genomgång av borgerliga ledarsidors anpassning till SD sedan valet 2014. Denna rapport kommer att bidra med just detta.

Några grundläggande frågor som denna analys ämnar att besvara:

- ♦ Hur har borgerliga ledarsidor anpassat sig till Sverigedemokraterna sedan valet?

- ♦ Hur har anpassningen varierat i styrka, i tid och emellan olika ledarsidor, och vad förklarar dessa skillnader?
- ♦ Vilka faktorer kan förklara anpassningsprocessen?

Den sorts parti som Sverigedemokraterna är

För att undersöka hur anpassningsprocessen till SD hos borgerliga ledarsidor har sett ut måste vi först fastslå vilken typ av parti SD är – vad de står för och vart de vill. När statsminister Löfven och finansminister Andersson definierade Sverigedemokraterna som ett ”nyfascistiskt parti” utlöstes en vild debatt. Från kritik kom från, inte speciellt oväntat, Sverigedemokraterna själva men också från borgerligt håll – där man menade att begreppet är för starkt, och att partiet snarare bör ses som ”främlingsfientligt”. (DN2, 2014)

Oavsett om man föredrar att definiera SD som ett ”nyfascistiskt”, ”främlingsfientligt”, ”högerextremt” eller ”rasistiskt” parti så är det tydligt att partiet inte är som alla andra vare sig i sin historia, vision framåt, människosyn eller sitt sakpolitiska innehåll.

Det går exempelvis inte att blunda för att partiet har sina tydliga rötter i 90-talets nynazistiska ”bevara Sverige svenskt”-rörelse, och att många i den nuvarande partitoppen engagerade sig i just den rörelsen – med dess ideal om ett ”etniskt rent Sverige” och liknande. (Expo, 2011)

Denna historiska bild av SD finns kvar i medvetandet hos många. Partiet har bytt ut uniformer och nazistiska symboler till kostymer, men framförallt slutat att använda uttryck som gjort sig politiskt omöjliga; såsom ”ras”, ”etnisk renhet” och liknande. Istället talar man om en ”massinvandring” och ett ”hot från främmande kulturer”. Visionen tycks dock vara densamma; den svenska nationella identiteten skall försvaras till varje pris mot ”yttre hot” – människor från andra kulturer som på olika vis ”inkräktar” och ”parasiterar” på det svenska samhället. (Sydsvenskan, 2014)

Att historien för partiet fortfarande är levande, men återfinns i en ny paketering med en ny terminologi, är tydligt om man analyserar dess nuvarande partiprogram. Ett stort fokus ligger på att den nationella identiteten och gemenskapen i Sverige är under hot – av en massinvandring. Under avsnittet ”invandringspolitik” slår partiet exempelvis fast att kärnfrågorna är att: ”stoppa massinvandringen”, ”fokus på gemenskap och nej till mångkulturalism” samt införandet av tillfälliga uppehållstillstånd som skall ersätta de permanenta. (Sverigedemokraterna, 2015)

Oavsett vilken term vi använder för att definiera Sverigedemokraternas ideologi, så står det klart att de betraktar invandrare och människor på flykt som det största samhällsproblemet. SD ser detta som det huvudsakliga hotet mot den nationella identiteten och gemenskapen; vilket är överordnat allt annat. Lösningen på detta ”samhällsproblem” stavas alltså ett stopp på invandringen genom olika reformer som försvårar för människor att få asyl, uppehållstillstånd och laglig rätt att bosätta sig i Sverige.

METODOLOGI OCH GENOMFÖRANDE AV UNDERSÖKNINGEN

23 artiklar från borgerliga ledarsidor (se referenslista) i de etablerade medierna; Expressen, Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Göteborgsposten och Dagens Industri, har undersökts på djupet med hjälp av en systematisk genomgång, en så kallad diskursanalys. Ytterligare ett tiotal artiklar har analyserats från olika medier, däribland ETC och Dagens Arena, för att nå en översikt och ett större perspektiv. Tidsperioden spänner från Riksdagsvalet 2014 fram till sista augusti 2015. Nyckelord i sökningarna utgjordes av "invandring", "migration", "flyktingmottagande" och snarlika termer.

SD:s ståndpunkter och problemformulering har plockats från partiprogrammet på invandringsområdet. (Sverigedemokraterna, 2015) Utifrån partiprogrammet har följande identifierats, och använts som utgångspunkt:

- ♦ Långsiktig vision: *"Invandring måste hållas på en sådan nivå och vara av en sådan karaktär att den inte utgör ett hot mot vår nationella identitet eller mot vårt lands välfärd och trygghet"*.
- ♦ Nödvändiga åtgärder:
  - ♦ *"Stoppa massinvandringen"* (genomför diverse reformer som försvårar migration till Sverige)
  - ♦ *"Fokus på gemenskap och nej till mångkulturalism"* (assimilering och inte integration)
  - ♦ *"Använd temporära uppehållstillstånd istället för permanenta"* samt
  - ♦ *"Inför försörjningskrav för att ta in anhöriga"* (ta bort de nuvarande undantagen om flyktingar och minderåriga).

Förutom SD:s långsiktiga vision och föreslagna åtgärder, så utgjorde ansvarsutkrävandet en viktig utgångspunkt. Med andra ord, att betrakta flyktingströmmarna till Sverige som en stor samhällsutmaning med förbättringsmöjligheter, där ansvaret ligger på svensk stat/kommun/samhälle att förbättra situationen

är en sak. Att betrakta flyktingströmmarna som en samhällsutmaning för att den just har höga volymer är en helt annan. Det senare påståendet manar inte till förbättring hos mottagarlandets (Sverige) sida utan ser hela situationen snarare som ett problem än en utmaning med möjligheter (som det första påståendet). Ansvarsutkrävandet hamnar således på mottagarlandet, Sverige och dess institutioner, i det första påståendet; i det andra hamnar det hos de människor som har tvingats ta sig till flykt och emigrerat till Sverige. Det andra påståendet är med andra ord en klarare anpassning till SD:s problemformulering och ansvarsutkrävande – vilket är kopplat till partiets människosyn som baseras på att flyktingar i stor utsträckning får klara sig själva.

Anpassningsskala

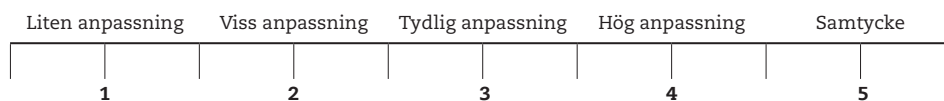
Vänsterns kritik mot de borgerliga ledarsidornas anpassning till SD har ibland beskyllts för att vara onyanserad. Därför har jag skapat en skala för att göra en nivåskattning på hur stor anpassning som har skett. Skalan spänner från 1 till 5, där 5 utgörs av en ledarsida som tydligt instämmer i SD:s långsiktiga vision, alternativt med full tydlighet håller med i minst två av fyra ”nödvändiga åtgärder” som listats ovan. En 4:a på skalan utgörs av en ledarsida som med full tydlighet instämmer i SD:s problemformulering av en ”massinvandring”, och i en av de nödvändiga åtgärderna. En 3:a på skalan tillämpar delvis SD:s problemformulering, och ser en stor invandring som det största samhällsproblemet, samt erkänner något av de fyra åtgärderna som en möjlig reform/potentiell lösning. En 2:a på skalan ser invandringen som ett samhällsproblem samtidigt som man uppmanar till att överväga/diskutera något av de listade medlen. Slutligen, utgörs en 1:a på skalan av en syn på invandring som en stor samhällsutmaning, och problematiserar/uppmanar till diskussion om volymerna.

Skalan är alltså total och inte relativ. Den utgår från SD:s vision, ståndpunkter, och sakpolitiska innehåll – och borgerliga ledarsidors anpassning till dessamma. Nivåskattningen styrs därför inte av hur invandringskritiska borgerliga ledarsidor är inbördes. Med andra ord innebär en 5:a på skalan i praktiken att man åsiktsmässigt samstämmer med SD i stor utsträckning, och att ett samarbete med dem är naturligt – inte att man har gjort det hittills största närmandet till SD:s ståndpunkter gentemot andra borgerliga ledarsidor. Skalan illustreras nedan.

SKALA Borgerliga ledarsidors anpassning till Sverigedemokraterna

---

RESULTAT

Kategoriseringen av de borgerliga ledarsidorna, enligt skalan ovan, utmynnade i sju artiklar som fick värdet 1, åtta stycken med värdet 2, och fem stycken med värdet 3. Tre artiklar (samtliga från Dagens Nyheter) hade en total avsaknad av anpassning till SD – och kvalificerade sig därmed inte till skalan. Ingen artikel hade en så pass hög anpassningsgrad med SD:s långsiktiga vision eller nödvändiga åtgärder att den kunde klassificeras med ett värde av 4 eller 5.

TABELL Exempel på klassificeringarna (se appendix för full klassificering).

Värde på anpassnings- skalan och ledarsida		Utdrag från artiklarna
1	Expressen	”Det finns alltså inget tillfälligt över årets stora flyktingmottagande. Det är en verklighet som kräver politiskt ansvarstagande. Det duger inte längre att bolla runt ansvaret – mellan Migrationsverket och kommunerna och mellan kommunerna och staten... Detta är sannolikt den största samhällsutmaning som Sverige står inför.” (Expressen, 2014)
1	Svenska Dagbladet	”Sverige har en hög ambition att visa generositet när det gäller flyktinginvandring och gränspolitik. Men om ambitionen inte matchas med en förmåga att vidmakthålla statens grundåtaganden förlorar den i legitimitet.” (SVD, 2015)
2	Göteborgsposten	”Kan Sverige rädda alla världens 57 miljoner flyktingar? Om svaret är ja, vilket det bör vara från alla som uppfattar diskussionen om volymer som inhuman, kan man fråga sig varför inte fler propagerar för öppna gränser? Om svaret är nej blir följdfrågan var gränsen ska gå för hur många vi kan rädda?” (GP, 2015)
2	Dagens Industri	”Det måste finnas begränsningar för hur stort ansvar Sverige ska ta. På olika nivåer pressar volymen på dagens höga flyktingmigration olika sociala system och problemen löses inte så snabbt som ansvariga politiker gärna ger sken av... Volymfrågan är på riktigt... Vi har inte hela ansvaret för världen, men hela ansvaret för detta land.” (DI2, 2015)
3	Svenska Dagbladet	”Kan man tänka sig, som diskuteras i Storbritannien, att den som kommer hit får kvalificera sig stegvis för olika delar? Jag vet att ni drar efter andan, ni som tycker att Sveriges största fördel är jämlikhet som i att alla lever ungefär på samma sätt och nivå... Vi är vid vägskälet. Den ena vägen är att stänga dörren. Den andra vägen är en helt ny.” (SVD2, 2015)
3	Göteborgsposten	”Fram till 1980-talet, då arbetskraftsinvandringen dominerade, var invandringen en vinstaffär för Sverige. Därefter ser det inte ut så... Det finns gott om individuella undantag. Men totalt sett är det för få som arbetar i denna grupp för att man ska komma i närheten av att tala om en ekonomisk vinst.” (GP2, 2015)

Trender i resultaten

För att kunna analysera borgerliga ledarsidors anpassningsprocess till SD krävs det att vi lämnar enskild artikel-nivå, och tittar på de större trender och mönster som framkommit i undersökningen.

Resultaten kan sammanfattas i tre huvudsakliga trender:

Ett höjt fokus på migration:

Det står klart att intresset för migrationsfrågor och flyktingmottagande har ökat hos borgerliga ledarsidor. Efter att ledarsidorna emellan Riksdagsvalet 2014 och sista augusti 2015 har analyserats är det tydligt att fokus på dessa frågor har höjts kraftigt sedan årsskiftet 2014/2015. Det skrivs helt enkelt mer om migration och flyktingmottagande i borgerliga ledarsidor idag än vad det gjorde i höstas. En stegvis förskjutning har skett från att främst fokusera på regeringsduglighet, ungdomsarbetslöshet etc. till att lyfta fram migration och flyktingmottagande som vår tids viktigaste frågor i Sverige.

Detta kan exemplifieras med en ledarsida från Expressen i juli. Artikeln lyfter fram Sveriges mottagande av ensamkommande flyktingbarn som ett av vår tids största samhällsproblem:

”Vilka är de två mest akuta frågorna på regeringens bord just nu? Frågar ni mig skulle jag svara de skenande sjukskrivningarna och den kraftiga ökningen av ensamkommande flyktingbarn. Sätt ett tak på ersättningarna... Se över lagen.” (Expressen2, 2015)

En stegrande anpassning till SD:

En annan trend som blivit synlig i undersökningen är att anpassningen till Sverigedemokraterna har ökat under den analyserade tidsperioden. Under hösten uppmanade många borgerliga ledarsidor till att börja problematisera och diskutera volymfrågan – alltså anpassningsskalans nivå 1. Under våren har tongångarna blivit hårdare; flyktingmottagandet och invandringen i stort har problematiserats och ifrågasatts på ett djupare plan. Istället för att framställa dessa processer som möjligheter och framtidsinvesteringar, har ”kostnader” och ”upppoffringarna” lyfts fram. Ett skuldbeläggande och ansvarsutkrävande av flyktingar och invandrare, betraktat som ett problem snarare än en möjlighet, har blivit vanligare. En allt vanligare ståndpunkt på borgerliga ledarsidor är att en generös invandring visserligen är beundransvärd, men att det samtidigt är en stor upppoffring för Sverige – och att de påstådda kostnaderna väger tyngre än vinsterna. Ett belysande exempel kan tas från Göteborgsposten i juni:

”Hur många människor kan ett litet land som Sverige ta emot med anständighet och värdighet? Sverige skall vara ett öppet och välkommande land, inte minst för dem som är på flykt från sina hemländer och Sverige behöver invandring. Men hur mycket klarar vi av?” (GP3, 2015)

Den negativa tonen har trappats upp succesivt under våren hos ledarsidorna. Många samhällsproblem, och SD:s framfart, påstås ha sin rot i en stor invandring. Skulden läggs på de nyanlända snarare än på mottagarlandets system och

dess människors värderingar. En ledarsida i Svenska Dagbladet i augusti skriver exempelvis:

”Missnöjet bottnar inte i en gryende rasism eller främlingsfientlighet. Så har många velat hävda, men utan det minsta sakliga stöd. Vad som däremot är påfallande och väldokumenterat är en växande oro över en misslyckad integration, som kopplas ihop med en tilltagande segregation, utanförskap och otrygghet. Att det sammanfaller med en rekordstor invandring, tiggeriets utbredning och hundratals ungdomars medverkan i Islamiska statens terrorkrig gör inte saken mindre bekymmersam.” (SVD3, 2015)

Samtliga artiklar utom en av de som fick värdet 3 på anpassningsskalan har skrivits efter årsskiftet. Vi kan därför fastslå att det har skett en stegvis allt starkare anpassning till Sverigedemokraternas problemformulering och ståndpunkter inom invandring och migration, hos borgerliga ledarsidor.

En allt tydligare spricka inom borgerligheten:

Det står klart, efter denna undersökning, att en spricka har tornat upp sig mellan borgerliga ledarsidor. Då Svenska Dagbladet, Expressen och Göteborgsposten har slagit in på en väg av anpassning till SD:s ståndpunkter och problemformulering står Dagens Nyheter upp för liberala värden om ett generöst flyktingmottagande. När det från många borgerliga håll talas om att volymerna är för stora och att det inte är Sveriges ansvar att ta emot alla flyktingar, som tidigare nämnda exempel har påvisat, så betraktar liberala debattörer såsom Dagens Nyheter Peter Wolodarski situationen på ett helt annat sätt. Invandring och flyktingmottagande uppfattas som en möjlighet snarare än ett problem – och ansvaret vilar på mottagarlandet (Sverige och EU) och inte hos flyktingarna själva.

Det står klart, efter denna undersökning, att en spricka har tornat upp sig mellan borgerliga ledarsidor.

Ett talande exempel är en ledarsida nyligen där Wolodarski går till hårt angrepp mot Göteborgspostens chefredaktör Alice Teodorescu för att ha svartmålat Sveriges flyktingmottagande med vilseledande statistik. Han slår fast att:

”Människor måste inte kvävas i lastbilar på europeiska motorvägar. Människor måste inte bli överkörda av höghastighetståg vid Engelska kanalen. Människor måste inte drunkna i Medelhavet. Att det blivit så handlar om vår egen oförmåga att åstadkomma politiska lösningar på europeisk nivå, som tillvaratar rättigheterna hos dem som behöver hjälp. Detta är vår verkliga kris. Och den är hemmagjord.” (DN3, 2015)

Det är alltså, enligt Wolodarski, hos Sverige och EU bristerna och problemen återfinns – inte i fenomenet av höga volymer i sig, som andra borgerliga ledarsidor hävdar. En annan ledarsida i Dagens Nyheter tar också den strid för de liberala och humana värdena i flyktingdebatten:

”De ensamkommande flyktingbarnen ses i alltför stor utsträckning som ett problem, inte en resurs. Det är ingen vågad gissning att en del av den attityden sipprar ner till barnen själva, hämmar dem och sprider bilden att Sverige är ett land där egna initiativ hålls nere snarare än uppmuntras. Det bästa vi kan göra

är i stället att pumpa upp deras självförtroende, visa på möjligheter, underlätta för dem att så snabbt som möjligt underlätta för sig själva. Helt enkelt utnyttja den där driftigheten... Oavsett vad de ensamkommande barnen "kostar" eller "bidrar med" är det viktigaste att hålla i huvudet att de är just ensamkommande flyktingbarn." (DN4, 2015)

Ovannämnda artiklar är bara två i raden hos Dagens Nyheter (DN5, 2015) som förmedlar en bild av potential och möjligheter med invandring och flyktingmottagande – detta i strid med med övriga borgerliga ledarsidors anpassning till SD:s syn av problem, belastning, kostnader och för höga volymer.

En annan händelse som tydligt påvisar denna spricka var när journalisten Elin Grelsson Almestad i protest sade upp sig från sin tjänst på Göteborgsposten. Hon motiverade sitt val i ett öppet brev med motiveringen att hon inte kunde stå bakom en tidning som så tydligt förespråkar en restriktiv invandringspolitik, minskade volymer och en förkastlig moral och människosyn. (Grelsson Almestad, 2015)

FÖRKLARINGSFAKTORER

Förklaringen till de tre trenderna ovan är givetvis komplex och svår att avhandla på djupet i en rapport som denna. Två tunga faktorer träder dock fram, främst med utgångspunkten i att trenderna har tagit fart på allvar efter årsskiftet.

Faktor 1: Decemberöverenskommelsen – en vattendelare

Att årsskiftet 2014/2015 utgör en vändpunkt både vad gäller de borgerliga ledarsidornas intresse för migration och flyktingmottagande, samt dessas stegrande anpassningsgrad till SD:s ståndpunkter, är knappast en överraskning. Den oklara parlamentariska situationen som följde efter Riksdagsvalet, och den saboterande strategin från SD, ledde till en regeringskris. Det av statsminister Löfven utannonserade nyvalet kunde undvikas tack vare Decemberöverenskommelsen (DÖ) mellan de två regeringspartierna och de fyra borgerliga oppositionspartierna; vilken fram till 2022 skulle garantera minoritetsregeringar att få igenom sina budgetar.

Trots att DÖ i stor utsträckning hade säkrat politisk stabilitet, och gjort det möjligt att regera Sverige, så möttes överenskommelsen av högljudd kritik från borgerligt håll. Kritiken gick i huvudsak ut på att Alliansen förhandlade bort sina möjligheter till rollen som aktiv opposition. Vidare har många borgerliga debattörer gått några steg längre och hävdat att en socialdemokratisk regeringspolitik gör mer skada för Sverige, än vad ett borgerligt regeringssamarbete med SD på migrationsområdet skulle innebära. DÖ har av dessa beskyllts för att vara odemokratisk, och de har ibland använt den som slagträ i sin iver att lyfta fram SD som en godtagbar partner i ett borgerligt regeringsunderlag. (DI3, 2015)

Viljan att återvinna regeringsmakten har blivit allt tydligare hos borgerliga ledarsidor efter DÖ, då den socialdemokratiska regeringen efter överenskommelsen faktiskt kunde bedriva socialdemokratisk och inte borgerlig politik – tack vare att man då kunde få igenom sin budget. Det är inte speciellt förvånande att borgerligheten i detta politiska landskap landade i slutsatsen att ett närmande till SD var den enda vägen till återvunnen regeringsmakt. Kritik emot DÖ och en anpassning till SD:s ståndpunkter och problemformulering går därför hand i

hand i målsättningen att bilda ett handlingskraftigt borgerligt regeringsunderlag som når majoritet i Riksdagen.

Faktor 2: En uppblussad ideologisk konflikt inom borgerligheten

Den andra faktorn är en allt tydligare spricka inom borgerligheten; den mellan liberaler och konservativa. Under de senaste decennierna i Sverige har dessa två grupperingar hållit sams, då fokus i den politiska debatten hela tiden har legat på välfärdens omfattning, statens roll i ekonomin och liknande – frågor där konservativa och liberaler har samstämmiga åsikter. När fokus tycks ha skiftat bort från klassiska vänster-höger som arbetslöshet, skattepolitik och försvarsfrågor, för att röra sig mer mot ”den nya tidens frågor”, jämställdhet, integration, miljöhänsyn etc. framträder dock konfliktytorna. När det gäller frågorna kring migration och flyktingmottagande så förespråkar vanligtvis den liberala ideologin öppnare gränser, fri rörlighet och ett stort utbyte emellan länder. Detta förutsätter ett generöst migrationsregelverk som håller dörrarna öppna för såväl

En hög arbetskraftsinvandring och ett generöst flyktingmottagande är alltså naturliga liberala ståndpunkter – som kraftigt skär sig med den konservativa idébildningen.

människor på flykt från krig och förtryck som för arbetskraftsinvandrare att bosätta sig i ett nytt land. Denna hållning går stick i stäv med den konservativa ideologin som snarare värnar om nationens gränser, i en iver att bevara dess traditioner och identitet. En hög arbetskraftsinvandring och ett generöst flyktingmottagande är alltså naturliga liberala ståndpunkter – som kraftigt skär sig med den konservativa idébildningen.

Denna konflikt har, på senare tid, inte enbart gjort sig gällande i teorin utan också i praktiken. På partipolitisk

nivå har, som tidigare nämnts, Centerpartiet som enda parti inom Alliansen stått upp för bevarandet av permanenta uppehållstillstånd istället för att ersätta dessa med tillfälliga. Partiet har ofta motiverat sin hållning utifrån sin liberala ideologi. I det mediala rummet har konflikten, som presenterats tidigare, varit ännu tydligare mellan ett liberalt ställningstagande om ett generöst flyktingmottagande och mellan den konservativa ståndpunkten om att göra den mer restriktiv.

Att denna ideologiska konflikt har blossat upp så tydligt efter valet kan ha flera orsaker – utöver det ökade intresset för migrationsfrågor. Efter att Alliansen förlorade regeringsmakten, och dess ledare tackade för sig, är det naturligt att såväl enskilda partier som enskilda medier bryter sig loss från en samstämmighet och enad hållning i nyckelfrågor. De enskilda partierna vill få möjlighet att utveckla sin egen politik, för att återvinna sin identitet och med den ett stärkt stöd i opinionen. På liknande sätt vill de enskilda medierna få fram sin egen syn och analys av det nya politiska landskapet. I en sådan process är det naturligt att ideologiska skiljelinjer som tidigare tycks ha varit dolda gör sig synliga och blossar upp.

SLUTSATSER

Denna undersökning har visat att borgerliga ledarsidor under det senaste året har intresserat sig allt mer för frågor kring migration, invandring och flyktingmottagande. Vidare har kartläggningen av borgerliga ledarsidor visat att en ökad anpassning till Sverigedemokraternas ståndpunkter och problemformulering har ägt rum under samma period – med en starkt stegrande effekt efter Decemberöverenskommelsen. Anpassningsprocessen från vissa medier har dessutom visat en allt tydligare ideologisk spricka inom borgerligheten; där liberaler står upp för ett generöst flyktingmottagande kontra de konservativas mer restriktiva hållning och ökade anpassning till SD.

Kommer vi att få se mer av denna ideologiska konflikt och spricka inom borgerligheten i framtiden? Med tanke på det allt större fokus som läggs på migration och flyktingmottagande i den politiska debatten så tyder det mesta på en sådan utveckling.

REFERENSER

Dagens arena. (den 9 Augusti 2015). Högern har tappat fotfästet. Hämtat från Dagens Arena: <http://www.dagensarena.se/opinion/hogern-har-tappat-fotfastet/>

DI. (den 8 December 2014). Reinfeldt: vi har gått om plats för fler flyktingar. Hämtat från Dagens Industri: <http://www.di.se/artiklar/2014/12/7/reinfeldt-vi-har-gott-om-plats-for-fler-flyktingar/?qr=senaste-3-m%C3%A5naderna>

DI2. (den 16 Augusti 2015). Öppenhet kräver säkerhet. Hämtat från Dagens Industri: <http://www.di.se/artiklar/2015/8/16/ledare-oppenhet-kraver-sakerhet/>

DI3. (den 26 Mars 2015). Nu syns den första demokratiska skadan av Decemberöverenskommelsen. Hämtat från Dagens Industri: <http://www.di.se/artiklar/2015/3/26/ledare-nu-syns-den-forsta-demokratiska-skadan-av-decemberoverenskommelsen/>

DN. (den 8 Maj 2015). M: inför tillfälliga uppehållstillstånd. Hämtat från Dagens Nyheter: <http://www.dn.se/nyheter/politik/m-infor-tillfalliga-uppehallstillstand/>

DN2. (den 6 December 2014). "Olyckligt att S skruvar upp tonläget i den politiska debatten". Hämtat från Dagens Nyheter: <http://www.dn.se/nyheter/sverige/olyckligt-att-s-skruvar-upp-tonlaget-i-den-politiska-debatten/>

DN3. (den 30 Augusti 2015). Flyktingspöket går åter genom debatten. Hämtat från Dagens Nyheter: <http://www.dn.se/ledare/signerat/peter-wolodarski-flyktingspoket-gar-ater-genom-debatten/>

DN4. (den 25 Augusti 2015). Flyktingbarnen är en tillgång. Hämtat från Dagens Nyheter: <http://www.dn.se/ledare/huvudledare/flyktingbarnen-ar-en-tillgang/>

DN5. (den 5 Februari 2015). Bred åsiktskorridor - nu också mer belysning. Hämtat från Dagens Nyheter: <http://www.dn.se/ledare/huvudledare/bred-asiktskorridor-nu-ocksa-mer-belysning/>

Expo. (den 1 Januari 2011). Så ljuger SD om sin historia. Hämtat från Expo: http://expo.se/2011/sa-ljuger-sd-om-sin-historia_3612.html

Expressen. (den 5 November 2014). Nu krävs en handlingsplan. Hämtat från Expressen: <http://www.expressen.se/ledare/nu-kravs-en-handlingsplan/>

Expressen2. (den 4 Juli 2015). Vi måste prata om de ensamkommande flyktingbarnen. Hämtat från Expressen: <http://www.expressen.se/ledare/anna-dahlberg/vi-maste-prata-om-de-ensamkommande-barnen/>

GP. (den 13 Mars 2015). Vägval väntar på integrationsområdet. Hämtat från Göteborgsposten: <http://www.gp.se/nyheter/ledare/ledarkronika/1.2655957-alice-teodorescu-vagval-vantar-pa-integrationsområdet>

GP2. (den 7 Juli 2015). Sluta vilseleda om invandringen. Hämtat från Göteborgsposten: <http://www.gp.se/nyheter/ledare/1.2770034-sluta-vilseleda-om-invandringen>

GP3. (den 20 Juni 2015). Sommarläxa till politikerna. Hämtat från Göteborgsposten: <http://www.gp.se/nyheter/ledare/kronika/1.2751450-peter-hjorne-sommarlaxa-till-politikerna>

Grelsson Almestad, E. (den 10 Augusti 2015). Tack och hejdå. Hämtat från Elin Grelsson Almestad: <http://elinalmestad.se/2015/08/10/tack-och-hejda/>

Loxbo, K. (2015). SD: framgångsrikt enfrågefokus. Statsvetenskaplig tidskrift.

SVD. (den 11 Augusti 2015). Det politiska ansvaret efter ikeamorden. Hämtat från Svenska Dagbladet: <http://www.svd.se/det-politiska-ansvaret-efter-ikeamorden/om/knivattacken-pa-ikea>

SVD2. (den 24 Juni 2015). Kostar invandringen för lite. Hämtat från Svenska Dagbladet: <http://www.svd.se/kostar-invandringen-for-lite>

SVD3. (den 3 Augusti 2015). Därför blir SD största parti. Hämtat från Svenska Dagbladet: <http://www.svd.se/darfor-blir-sd-storsta-parti/av/mauricio-rojas>

Sverigedemokraterna. (den 24 Augusti 2015). Vår politik - invandringspolitik. Hämtat från Sverigedemokraterna: <https://sd.se/var-politik/>

SVT. (den 3 Juli 2015). Skånska moderater öppnar för samarbete med Sverigedemokraterna. Hämtat från Sveriges Television: <http://www.svt.se/nyheter/regionalt/skane/skanska-moderater-vill-samarbete-med-sverigedemokraterna>

Sydsvenskan. (den 6 December 2014). Expert ger Andersson och Löfven rätt. Hämtat från Sydsvenskan: <http://www.sydsvenskan.se/sverige/expert-ger-andersson-och-lofven-ratt-/>

APPENDIX: KATEGORISERING AV LEDARSIDOR

Före Decemberöverenskommelsen:

1. **Expressen 1/11-2014. Skala 1:** ”Men om detta ska vara Sveriges svar på migrationens utmaningar, då måste vi tala om det öppet. Om inte, är det dags att komma fram med en trovärdig plan. Var är bostäderna och kommunplatserna som ska säkra ett ordnat mottagande för det stora antal asylsökande som väntas under nästa och nästkommande år?”¹

2. **Dagens Industri 5/11-2014. Skala 1:** ”I år ökar de samlade kostnaderna för migration och integration (där dock inte enbart flyktingar ingår) till drygt 26 miljarder kronor – en ökning med nära 50 procent. I budgeten stiger de till nära 34 miljarder 2015 för att nå en topp på drygt 40 miljarder kronor 2017.

Men i går visade Migrationsverket att de ökade behoven inte är tillfälliga. Nivån kan bli 100 000 snarare än de 80 000 man förut utgick från. När en ökning med 25 procent sprider sig genom systemet handlar det inte om felräkningspengar.”²

3. **Expressen 5/11-2014. Skala 1:** ”I år uppskattar Migrationsverket antalet asylsökanden till 83 000 i huvudscenariot. För nästa år skriver verket nu upp prognosen till mellan 80 000 och 105 000 asylsökanden – den högsta siffran någonsin. Även för åren därefter höjs prognoserna.

Det finns alltså inget tillfälligt över årets stora flyktingmottagande. Det är en verklighet som kräver politiskt ansvarstagande. Det duger inte längre att bolla runt ansvaret – mellan Migrationsverket och kommunerna och mellan kommunerna och staten....Detta är sannolikt den största samhällsutmaning som Sverige står inför.”³

1 <http://www.expressen.se/ledare/anna-dahlberg/sluta-blunda-for-migrationsutmaningarna/>

2 <http://www.di.se/artiklar/2014/11/5/ledare-provning-for-humanitara-stormakten/>

3 <http://www.expressen.se/ledare/nu-kravs-en-handlingsplan/>

4. Expressen 9/11-2014. Skala 3. "Sverige tar numera emot fler asylsökande än stora länder som Frankrike och Storbritannien. Och sett till befolkningsmängd finns det inget annat land som är i närheten av våra nivåer... Antingen måste Sverige skaffa sig en uthållig samhällsberedskap för detta eller så måste vi se över vårt åtagande. Sannolikt behöver vi göra bådadera.....Ändra förarbetena i lagen så att tidsbegränsade uppehållstillstånd blir regel när människor söker skydd på grund av krig. I praktiken kommer många av dessa att omvandlas till permanenta uppehållstillstånd, men signalvärdet blir ett annat. Se över de senaste årens migrationsuppställningar som har gjort det lättare för människor som saknar asylskäl att få uppehållstillstånd i Sverige."⁴

5. GP 18/12-2014. Skala 2: "Etableringsavdraget riskerar att öka redan bekymmersamma marginaleffekter. Bättre då att samordna ersättningarna till nyanlända med det redan existerande ekonomiska bistånd som människor utan annan försörjning är berättigade till. Det är tveksamt om det skulle innebära besparingar. Men vi skulle slippa påståendena om att asylsökande som lever i lyx. Tidsbegränsade uppehållstillstånd bör utredas närmare. Det finns både positiva och negativa effekter av en sådan reform och det är inte självklart vad som väger tyngst."⁵

Efter Decemberöverenskommelsen:

6. Expressen 12/2-2015. Skala 1: "priset blev högt: självcensur på bred front, rädsla för att undersöka verkligheten förbehållslöst, minskad tilltro till argumentens makt. Och som resultat en fördummad offentlighet, moralfebriga politiker och samhällsproblem som borde ha uppmärksamats och åtgärdats för länge sedan. Det blev en dyr korridor."⁶

7. GP 13/3-2015. Skala 2: "Kan Sverige rädda alla världens 57 miljoner flyktingar? Om svaret är ja, vilket det bör vara från alla som uppfattar diskussionen om volymer som inhuman, kan man fråga sig varför inte fler propagerar för öppna gränser? Om svaret är nej blir följdfrågan var gränsen ska gå för hur många vi kan rädda?"⁷

8. Expressen 3/4-2015. Skala 1: "Det skulle bli för dyrt att ha fler asylsökande boendes i Migrationsverkets anläggningar än inneboendes hos släktingar och vänner. Med all sannolikhet är det också så många nyanländas bostadssituation kommer att lösas i praktiken. Med köpta adresser och lånade soffor växer

⁴ <http://www.expressen.se/ledare/anna-dahlberg/nivan-kan-inte-vara-tabu-i-flyktingdebatten/>

⁵ <http://www.gp.se/nyheter/ledare/1.2578984-ledare-ett-steg-bort-fran-sd>

⁶ <http://www.expressen.se/ledare/ann-charlotte-marteus/det-ar-jag-som-ar-asiktskorridoren/>

⁷ <http://www.gp.se/nyheter/ledare/ledarkronika/1.2655957-alice-teodorescu-vagval-vantar-pa-integrationsområdet>

segregationen och trångboddheten. Flyktingmottagandet är av allt att döma på väg mot en tyst kollaps.”⁸

9. Dagens industri 19/5-2015. Skala 2: ”Som EU-medborgare har man rättigheter inom unionen som världens 50 miljoner flyktingar bara kan drömma om. Man är fri att söka och ta ett arbete, fri att gå en utbildning, kärleksinvandera eller testa att vara i landet.

Men man bör inte få tigga. Det är destruktivt för den som tigger och för omgivningen som sakta men säkert vänjer sig vid att ha den yttersta nöden framför näsan. Sociala skyddsnät vilar ytterst på den breda allmänhetens känslighet och förmåga att reagera på fattigdom och den inlevelseförmågan ska man vara rädd om.”⁹

10. SVD 24/6-2015. Skala 3: ”Kan man tänka sig, som diskuteras i Storbritannien, att den som kommer hit får kvalificera sig stegvis för olika delar? Jag vet att ni drar efter andan, ni som tycker att Sveriges största fördel är jämlikhet som i att alla lever ungefär på samma sätt och nivå... Vi är vid vägskalet. Den ena vägen är att stänga dörren. Den andra vägen är en helt ny.”¹⁰

11. GP 20/6-2015. Skala 2: ”Hur många människor kan ett litet land som Sverige ta emot med anständighet och värdighet? Sverige skall vara ett öppet och välkomnande land, inte minst för dem som är på flykt från sina hemländer och Sverige behöver invandring. Men hur mycket klarar vi av?”¹¹

12. Dagens industri 25/6-2015. Skala 2: ”Därför är det viktigt att Sverige snabbt får regler som gör att markägare kan få bort tiggarnas bosättningar... Det finns lingon att plocka i Norrland, granplantor att sätta på hyggena och betor att gallra i Skåne. Alla utläningar är välkomna att ta jobb. Men man bör inte få resa hit och tigga”¹²

13. Expressen 4/7-2015. Skala 3: ”Vilka är de två mest akuta frågorna på regeringens bord just nu? Frågar ni mig skulle jag svara de skenande sjukskrivningarna och den kraftiga ökningen av ensamkommande flyktingbarn... Sätt ett tak på ersättningarna... Se över lagen. Sverige är det land i Europa som tar emot överlägset flest antal ensamkommande flyktingbarn. Förra året rörde det sig om närmare en tredjedel (29 procent) av alla ensamkommande inom EU. Ett skäl till att Sverige är förstahandsalternativet är vår mer generösa praxis i asylprövningen. Den positionen har blivit än mer påtaglig efter den lagändring som

8 <http://www.expressen.se/ledare/flyktingmottagandet-ar-pa-vag-att-kollapsa/>

9 http://www.di.se/artiklar/2015/5/18/ledare-forbjud-tiggeriet/?utm_medium=social&utm_source=facebook

10 <http://www.svd.se/kostar-invandringen-for-lite>

11 <http://www.gp.se/nyheter/ledare/kronika/1.2751450-peter-hjorne-sommarlaxa-till-politikerna>

12 <http://www.di.se/artiklar/2015/6/24/ledare-ett-steg-narmare-tiggeriforbud/?qr=i-dag>

Miljöpartiet drev igenom, som syftar till att göra det lättare för barn att få stanna i Sverige. Om vi inte tror att vi klarar att axla detta ansvar i längden måste vi se till att Sveriges praxis blir mer lik andra länders.”¹³

14. GP 7/7-2015. Skala 3: ”Fram till 1980-talet, då arbetskraftsinvandringen dominerade, var invandringen en vinstaffär för Sverige. Därefter ser det inte ut så. Det innebär naturligtvis inte att varje flykting blir en belastning för samhällsekonomin. Det finns gott om individuella undantag. Men totalt sett är det för få som arbetar i denna grupp för att man ska komma i närheten av att tala om en ekonomisk vinst...Dagens höga migrationsflöden är ohållbara för en fungerande integrationspolitik och det är detta som Arena vill sopa under mattan. Gång på gång upprepas det i rapporten att all invandring är lönsam på sikt. Detta är bara spekulation.”¹⁴

15. SVD 23/7-2015. Skala 2: hänvisar till ”nyheter idag”, en rasistisk sida, som en ”tabloid nättidning” tillika en trovärdig källa.¹⁵

16. GP 1/8-2015. Skala 2: ”Sverige ska enligt samhällseliten vara en ”humanitär stormakt”, vi ska ta ”den globala ledartröjan” oavsett det handlar om hbt eller feminism, övriga EU borde ta efter svenskt asylmottagande, och Rumänien borde lära av oss hur man integrerar romer. Problemet för samhällseliten är att svenska folket inte delar de humanitära stormaktsambitionerna... svenskar är inte annorlunda än andra människor, vi kan inte lösa problem utan kunskaper och vi kan inte älska resten av världen medan vi hatar oss själva. Svenskarna har samma begränsningar och förtjänar samma empati som alla andra.”¹⁶

17. SVD 3/8-2015. Skala 3: ”Missnöjet bottnar inte i en gryende rasism eller främlingsfientlighet. Så har många velat hävda, men utan det minsta sakliga stöd. Vad som däremot är påfallande och väldokumenterat är en växande oro över en misslyckad integration, som kopplas ihop med en tilltagande segregation, utanförskap och otrygghet. Att det sammanfaller med en rekordstor invandring, tiggeriets utbredning och hundratals ungdomars medverkan i Islamiska statens terrorkrig gör inte saken mindre bekymmersam... Denna morgon läser jag om granatattacker i Malmö och Paulina Neudings reportage om ambulanspersonalens utsatthet, särskilt i utanförskapsområdena. Henrik Johansson, ordförande för Alarm Ambulansförbundet, säger: ”Det är också skrämmande att se att man inte verkar vilja ta i det här i den politiska debatten. Det är som att det här problemet inte fanns”. Och det är just denna feighet som kommer att göra SD till Sveriges största parti.”¹⁷

¹³ <http://www.expressen.se/ledare/anna-dahlberg/vi-maste-prata-om-de-ensamkommande-barnen/>

¹⁴ <http://www.gp.se/nyheter/ledare/1.2770034-sluta-vilseleda-om-invandringen>

¹⁵ <http://www.svd.se/sd-nast-storst-m-ner-pa-20-procent/om/ledarbloggen>

¹⁶ <http://www.gp.se/nyheter/ledare/gastkronikor/1.2790368-marika-formgren-stormakt-byggd-pa-sjalvhat>

¹⁷ <http://www.svd.se/darfor-blir-sd-storsta-parti/av/mauricio-rojas>

18. SVD 11/8-2015. Skala 1: "Sverige har en hög ambition att visa generositet när det gäller flyktinginvandring och gränspolitik. Men om ambitionen inte matchas med en förmåga att vidmakthålla statens grundåtaganden förlorar den i legitimitet. Underlåtenheten skapar otrygghet och bereder i förlängningen mark för krafter som är beredda att attackera andra människor med syra och smällare."¹⁸

19. DI 16/8-2015. Skala 2: "Det måste finnas begränsningar för hur stort ansvar Sverige ska ta. På olika nivåer pressar volymen på dagens höga flyktingmigration olika sociala system och problemen löses inte så snabbt som ansvariga politiker gärna ger sken av. Individer och familjer har rätt till skälig levnadsstandard. Barn har rätt till skola. Sjuka har rätt till sjukvård. Utsatta personer och traumatiserade familjer har rätt till hjälp från socialtjänsten. Löfven har rätt i att Sverige och Tyskland inte kan dra lasset ensam. Volymfrågan är på riktigt. Ett öppet samhälle behöver också en stolthet och glädje över sin öppenhet. Det är ingen Golgatavandring att vara en plats där folk kommer och går. Vi har inte hela ansvaret för världen, men hela ansvaret för detta land."¹⁹

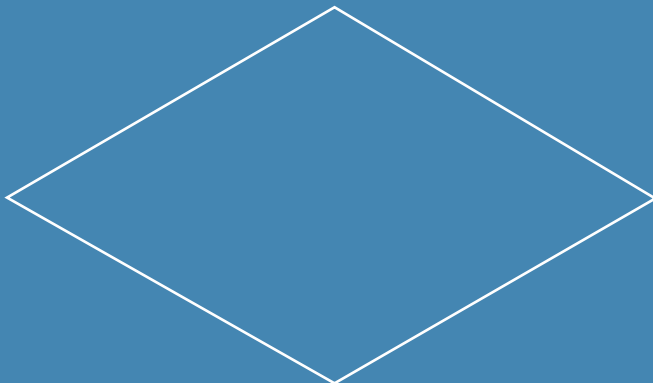
20. GP 22/8-2015. Skala 1: "Däremot räcker det inte att öppna sina hjärtan, eller plånböcker, om man inte samtidigt öppnar de system som stänger människor ute. På GP:s ledarsida har vi därför lyft behovet av att se över kontraproduktiva regleringar som skapar insiders och outsiders på såväl bostads- som arbetsmarknaden liksom behovet av fler enkla jobb, bättre matchning och en kunskapsinriktad skola som ställer höga krav. En annan idé skulle kunna vara en modell där den som invandrat slipper betala skatt och får successiv tillgång till välfärdssystemet under de första fem åren."²⁰

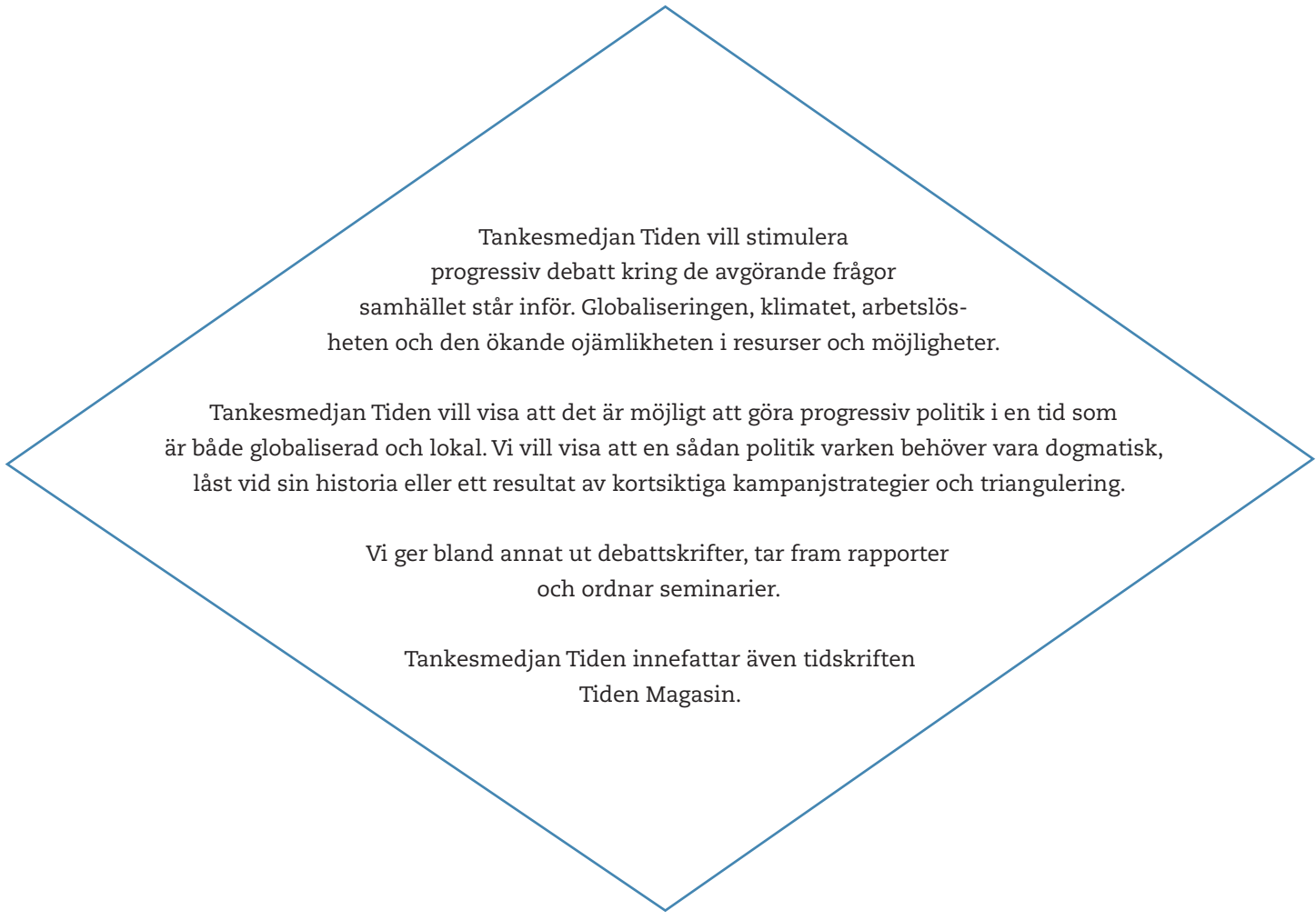
18 <http://www.svd.se/det-politiska-ansvaret-efter-ikeamorden/om/knivattacken-pa-ikea>

19 <http://www.di.se/artiklar/2015/8/16/ledare-oppnenhet-kraver-sakerhet/>

20 <http://www.gp.se/nyheter/ledare/ledarkronika/1.2808767-fri-rorlighet-eller-reglerad-migration->

Tankesmedjan Tiden vill stimulera
progressiv debatt kring de avgörande frågor
samhället står inför. Globaliseringen, klimatet, arbetslös-
heten och den ökande ojämlikheten i resurser och möjligheter.

Tankesmedjan Tiden vill visa att det är möjligt att göra progressiv politik i en tid som
är både globaliserad och lokal. Vi vill visa att en sådan politik varken behöver vara dogmatisk,
låst vid sin historia eller ett resultat av kortsiktiga kampanjstrategier och triangulering.

Vi ger bland annat ut debattskrifter, tar fram rapporter
och ordnar seminarier.

Tankesmedjan Tiden innefattar även tidskriften
Tiden Magasin.

TANKESMEDJAN TIDEN
BOX 522, 101 30 STOCKHOLM

---

www.tstiden.se